

№ 24 БАСПАСӨЗ РЕЛИЗИ

Қаржы нарығындағы ахуал туралы

2018 жылғы 27 тамыз

Алматы қ.

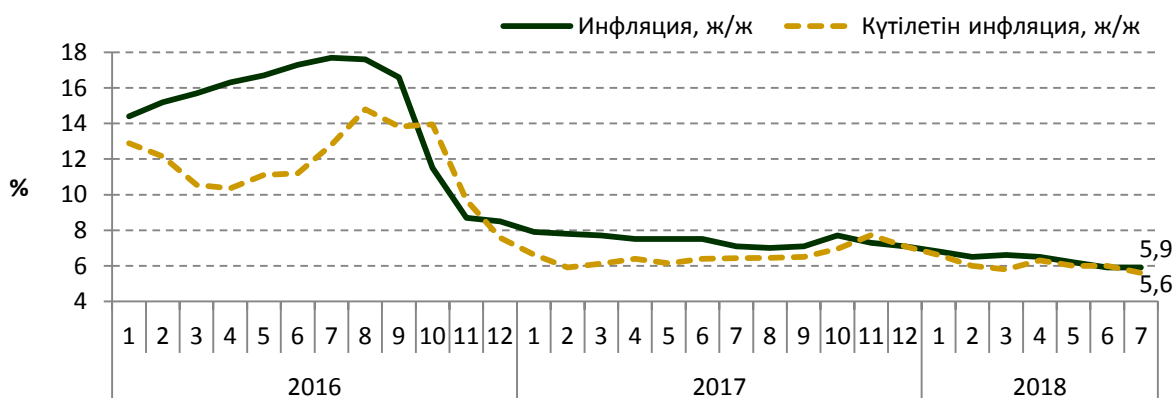
1. 2018 жылғы шілдедегі инфляция және инфляциялық күтулер

Қазақстан Республикасының Ұлттық экономика министрлігі Статистика комитетінің деректері бойынша 2018 жылғы шілдеде инфляция 0,1%, жылдың басынан бері – 2,7% (2017 жылғы қаңтар-шілдеде – 3,8%) болды.

Жылдық инфляция 5,9% деңгейінде қалыптасты және 2018 жылдың соңында Ұлттық Банктің 5-7% нысаналы дәлізінің ішінде тұр. Инфляцияның құрылымында жылдық көрсеткіш бойынша азық-түлікке жатпайтын тауарлар бағасы 8,4%-ға, азық-түлік тауарлары және ақылы қызмет көрсету – тиісінше 4,4% және 5,4%-ға өсті.

2018 жылғы шілдеде халықтың инфляциялық күтулері төмендеді. Халықтың пікіртерім нәтижелері бойынша инфляцияның бір жылдан кейін күтілетін сандық бағалауы пікіртерімнің барлық кезеңі үшін ең төменгі мәнге қол жеткізе отырып, 5,6% болды (1-график).

1-график. Инфляция және күтілетін инфляция

Дереккөзі: Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігінің Статистика комитеті, GfK Kazakhstan

2. 2018 жылғы шілдедегі халықаралық резервтер және ақша агрегаттары

2018 жылғы шілдеде Ұлттық Банктің жалпы халықаралық резервтері алдын ала деректер бойынша 30,9 млрд АҚШ долларына дейін 2,6%-ға немесе 789,8 млн АҚШ долларына (жыл басынан бері 0,5%-ға немесе 141,2 млн АҚШ долларына) ұлғайды.

Жалпы алғанда, елдің халықаралық резервтері Ұлттық қордың шетел валютасындағы активтерін (56,8 млрд АҚШ долл.) қоса алғанда, 2018 жылғы шілденің соңында 87,7 млрд АҚШ долл. болды.

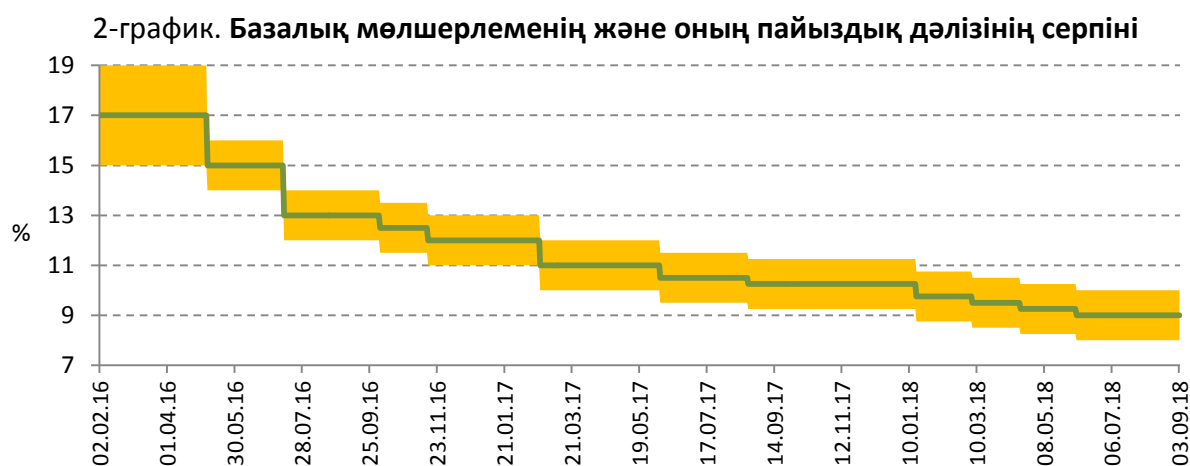
Ұлттық қордың активтерін толықтыру, Үкіметтің сыртқы борышына қызмет көрсету, банктермен валюталық-пайыздық своп операцияларының бөлігін аяқтау бойынша операциялар банктердің шетел валютасындағы корреспонденттік шоттарындағы қалдықтардың ұлғаюымен және Үкіметтің Ұлттық Банктегі шоттарына валютаның түсуімен бейтараптандырылды.

Ақша базасы шілдеде 11,0%-ға кеңейді және 6 367,7 млрд теңге (жыл басынан бері 15,0%-ға кеңейді) болды. Тар ақша базасы, яғни екінші деңгейдегі банктердің Ұлттық Банктегі мерзімді депозиттерін есептемегендегі ақша базасы 5 629,2 млрд теңгеге дейін 12,2%-ға (9,0%) кеңейді.

Шілдедегі ақша массасы алдын ала деректер бойынша 1,7%-ға ұлғайды (жыл басынан бері 4,1%-ға ұлғайды) және 20 251,1 млрд теңге болды, айналыстағы қолма-қол ақша 2 103,4 млрд теңгеге дейін 2,2%-ға (8,1%) ұлғайды.

3. Ұлттық Банктің ақша-кредит саясаты саласындағы операциялары

Ұлттық Банктің 2018 жылғы 9 шілдедегі шешімімен базалық мөлшерлеме +/-1%-дық¹ дәлізбен жылдық 9% деңгейінде сақталды (2-график).

Қазақстан Ұлттық Банкінің қысқа мерзімді ноттары. 2018 жылғы шілденің соңында айналыстағы ноттардың көлемі бір айда 8,7%-ға төмендеп (жыл басынан бері 4,6%-ға өсу), 3 329,6 млрд теңгені құрады.

Қысқа мерзімді ноттар эмиссиясының көлемі 2018 жылғы шілдеде 3 815,1 млрд теңге болды. 28 аукцион, оның ішінде 3 016,1 млрд теңге сомаға 7 күндік ноттарды орналастыру бойынша 21 аукцион, 648,6 млрд теңге сомаға 1 айлық ноттарды орналастыру бойынша 4 аукцион, 39,2 млрд теңге сомаға 3 айлық ноттарды орналастыру бойынша 1 аукцион, 92,6 млрд теңге сомаға 6 айлық ноттарды орналастыру бойынша 1 аукцион және 18,5 млрд теңге сомаға 1 жылдық ноттарды орналастыру бойынша 1 аукцион өткізілді.

Ұлттық Банктің қысқа мерзімді ноттарын өтеу көлемі 2018 жылғы шілдеде 4 157,9 млрд теңгені құрады.

Орналастырылған 7 күндік ноттар бойынша орташа алынған кірістілік 8,12%, 1 айлық ноттар бойынша – 8,23%, 3 айлық ноттар бойынша – 8,26%, 6 айлық ноттар бойынша – 8,23% және 1 жылдық ноттар бойынша – 8,22% болды.

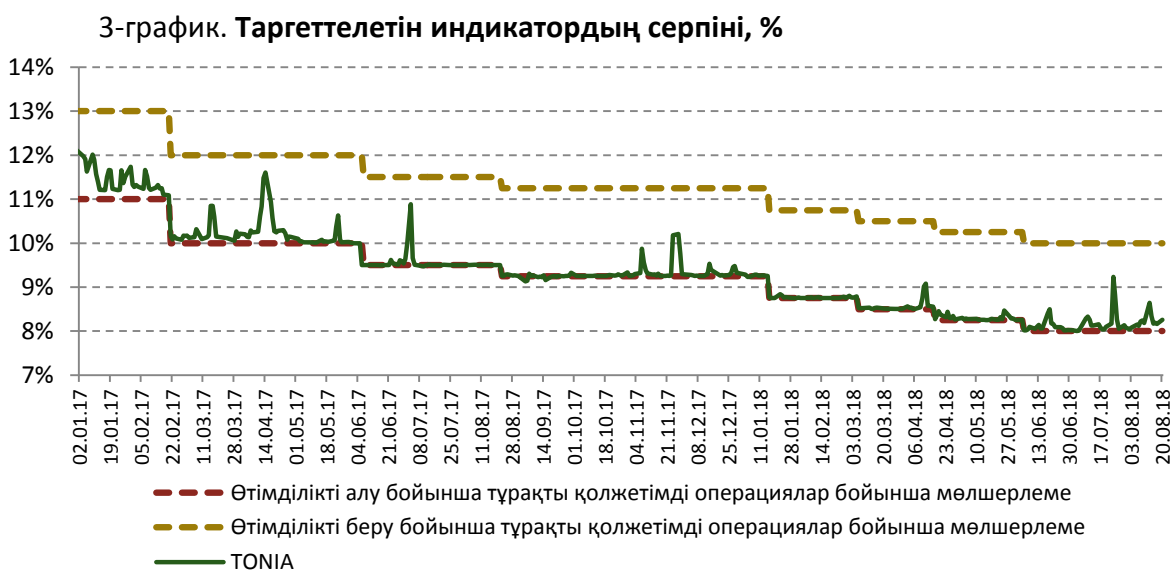
Тұрақты қолжетімді ақша-кредит саясатының құралдары. 2018 жылғы шілденің соңында Ұлттық Банктің ашық позициясының көлемі тікелей РЕПО

¹ Бірмезгілде осындай деңгейге дейін (9%) ресми қайта қаржыландыру мөлшерлемесі төмендеді

операциялары бойынша 138,3 млрд теңге, кері РЕПО операциялары бойынша – 181,0 млрд теңге, Ұлттық Банктегі банктік депозиттер бойынша – 704,9 млрд теңге болды.

Ұлттық Банктің ақша нарығындағы **операцияларының** теріс **сальдосы** (Ұлттық Банктің ашық позициясы) ашық нарықтағы операциялар бойынша және тұрақты қолжетімді құралдар бойынша бір айда 63,4 млрд теңгеге төмендеді және шілденің соңындағы жағдай бойынша 3,2 трлн теңге болды.

Ақша нарығында ақша-кредит саясатының операцияларын жүргізу кезінде таргеттелетін (нысаналы) мөлшерлеме болып табылатын TONIA индикаторы² 2018 жылғы шілдеде Ұлттық Банктің базалық мөлшерлемесінің пайыздық дәлізінің төменгі шегіндегі деңгейге жақын қалыптасты (3-график). Орташа алынған мәні жылдық 8,18% (2018 жылғы маусымда – 8,11%) болды.

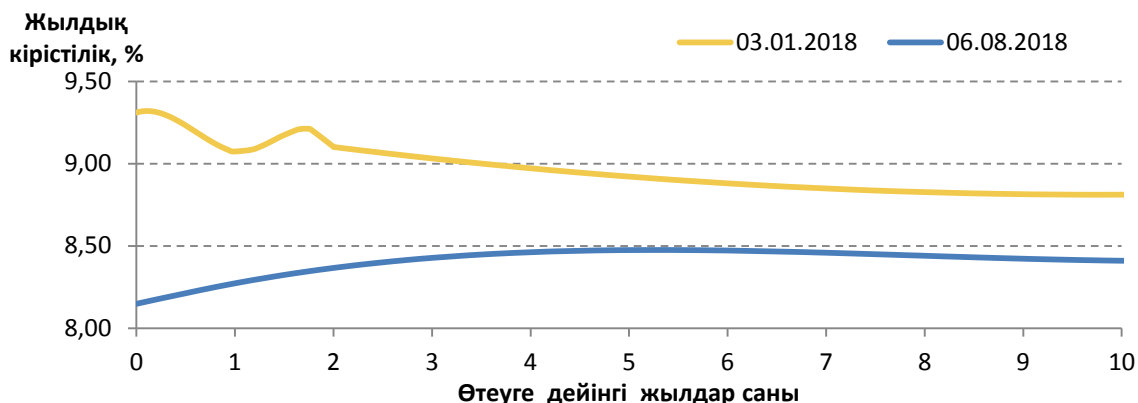
Кірістілік қисығын қалыптастыру. 2018 жылғы шілдеде Қазақстан Республикасының Қаржы министрлігі 164,8 млрд теңгеге мемлекеттік бағалы қағаздарды орналастыруды жүзеге асырды. 5 аукцион өткізілді, онда 13 жылдық, 14 жылдық, 15 жылдық, 18 жылдық МЕУКАМ орналастырылды. Олар бойынша орташа алынған кірістілік 8,43%-дан 8,48%-ға дейін құбылды.

Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің айналыстағы бағалы қағаздарының көлемі 2018 жылғы шілденің соңында 7 077,2 млрд теңге болды.

Бұл ретте кірістілік қисығының қысқа мерзімді және орта мерзімді секторларының бойымен төмендеуі және оның нысанының біртіндеп қалпына келуі жалғасуда (4-график).

² биржада МБҚ-мен автоматты РЕПО секторының биржасында жасалған, РЕПО-ны мерзімі бір жұмыс күніне ашу мәмілелері бойынша орташа алынған пайыздық мөлшерлеме

4-график. Кірістіліктің тәуекелсіз қисығының өзгеруі

4. 2018 жылғы шілдедегі валюта нарығы

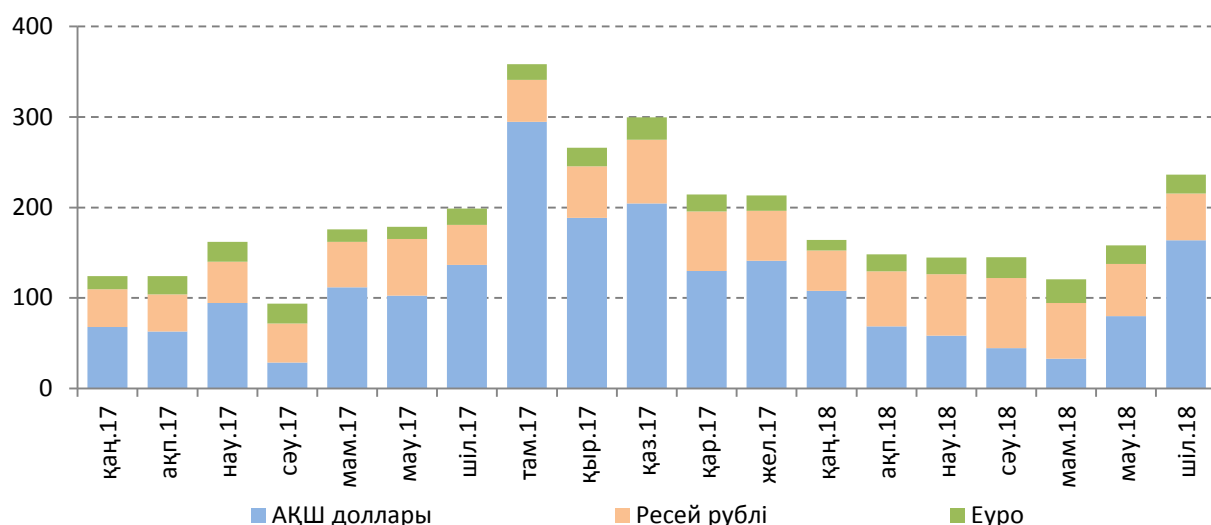
2018 жылғы шілдеде теңгенің айырбастау бағамы бір АҚШ доллары үшін 341,62-347,06 теңге ауқымында өзгерді. 2018 жылғы шілденің соңында теңгенің АҚШ долларына қатысты биржалық бағамы бір айда 1,6%-ға әлсіреп (жыл басынан бастап әлсіреу 4,3%), бір АҚШ доллары үшін 346,7 теңге болды.

KZT/USD валюталық жұбы бойынша операциялардың жалпы көлемі бір айда 14,7 млрд АҚШ доллары (бір айда 12,7%-ға төмендеу), оның ішінде Қазақстан қор биржасындағы биржалық сауда-саттықтардың көлемі – 2,9 млрд АҚШ доллары (4,8%-ға төмендеу), биржадан тыс валюта нарығындағы операциялардың көлемі – 11,9 млрд АҚШ доллары (14,4%-ға төмендеу) болды. Бір еншілес банктің валюталық тәуекелдерден меншікті капиталды хеджирлеумен байланысты операцияларының көлемі өткен аймен салыстырғанда 5,3%-ға төмендеп, 8,5 млрд АҚШ долларын құрады. Бұл ретте, олардың биржадан тыс сауда-саттықтардың жалпы көлемінен үлесі 72,0%-ды құрады (2018 жылғы маусымда 65,1%). Аталған операция ішкі валюта нарығындағы шетелдік валютаға сұраныс немесе ұсыныс көлеміне әсер етпейді.

2018 жылғы шілдеде халық нетто-негізде 237,5 млрд. теңге сомаға барабар қолма-қол шетел валютасын сатып алды. Шығыстардың негізгі көлемі АҚШ долларын – 68,9% немесе 163,6 млрд теңге, Ресей рублін – 21,9% немесе 51,9 млрд теңге, еуро – 8,8% немесе 20,8 млрд теңге сатып алуға бағытталды. Алдыңғы аймен салыстырғанда аталған шығыстар 49,1%-ға ұлғайды (АҚШ долларын және еуро сатып алуға шығыстар 2,0 есеге және 1,0% -ға артты, тиісінше Ресей рублін сатып алуға шығыстар 10,1%-ға азайды).

Жаз айларында айырбастау пункттерінің АҚШ долларын сату көлемінің өсуі демалыс кезеңдерінде шығыстарды төлеу, шетелге ақша аударымдарына, оның ішінде еңбек мигранттары аударымдарының қажеттілігіне байланысты халықтың қолма-қол шетел валютасына сұранысының жоғары болуына байланысты маусымдық фактормен түсіндіріледі (5-график).

5-график. Айырбастау пункттерінің қолма-қол шетел валютасын нетто-сату серпіні, млрд теңге

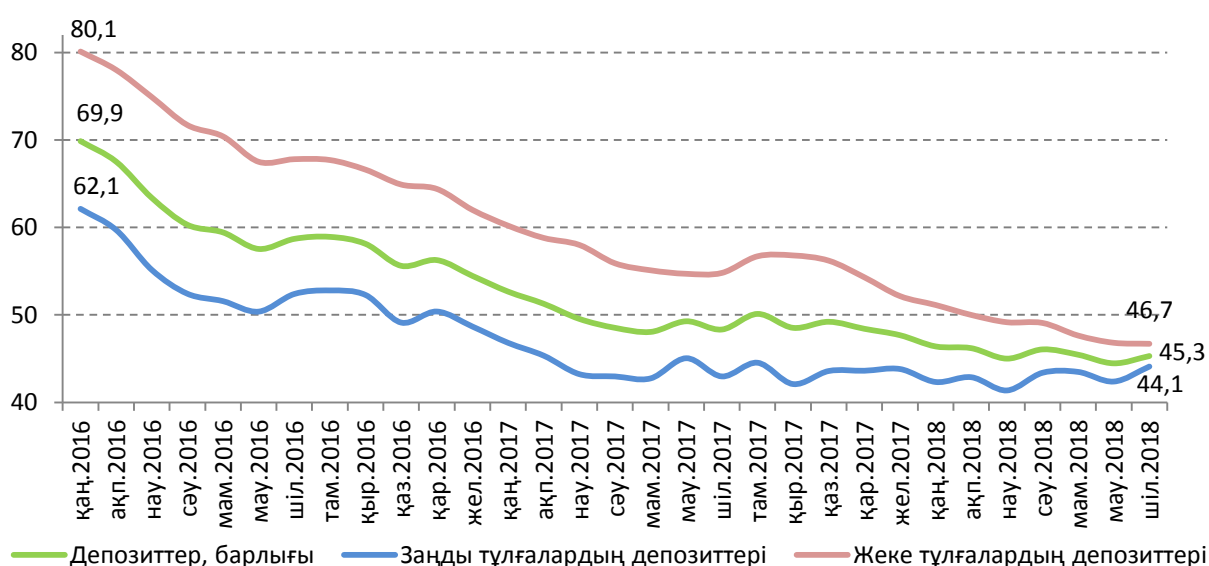
Айырбастау пункттерінің қолма-қол шетел валютасын нетто-сатуының жалпы көлемі жыл басынан бері өткен жылғы деңгейде қалыптасты (1,1 трлн. теңге).

5. 2018 жылғы шілденің соңындағы жағдай бойынша депозит нарығы

Резиденттердің депозиттік ұйымдардағы депозиттерінің көлемі 2018 жылғы шілденің соңына 18 147,7 млрд теңге (бір айда 1,7%-ға ұлғаю) құрады. Заңды тұлғалардың депозиттері 9 740,4 млрд теңгеге дейін 2,9%-ға, жеке тұлғалардың депозиттері – 8 407,3 млрд теңгеге дейін 0,3%-ға ұлғайды.

Ұлттық валютамен депозиттердің көлемі бір айда 9 926,8 млрд теңгеге дейін 0,1%-ға, шетел валютасында 8 220,9 млрд теңгеге дейін 3,6%-ға ұлғайды. Долларлану деңгейі шілденің соңында 2017 жылғы желтоқсандағы 47,7%-бен салыстырғанда 45,3%-ды құрады (6-график).

6-график. Депозиттік ұйымдардағы депозиттерді долларландыру серпіні, %

Заңды тұлғалардың ұлттық валютамен депозиттері 2018 жылғы шілдеде 5 441,9 млрд теңгеге дейін 0,2%-ға азайды, шетел валютасында 4 298,5 млрд. теңгеге дейін 7,2% -ға өсті (заңды тұлғалардың депозиттерінің 44,1%-ы).

Жеке тұлғалардың теңгемен депозиттері 4 484,9 млрд теңгеге дейін 0,6%-ға дейін ұлғайды, шетел валютасында 3 922,4 млрд теңгеге дейін 0,1%-ға азайды (жеке тұлғалардың депозиттерінің 46,7%-ы).

Мерзімді депозиттердің көлемі бір айда 1,6%-ға ұлғайып, 12 064,4 млрд теңгені құрады. Олардың құрылымындағы ұлттық валютамен салымдар 6 509,8 млрд теңге, шетел валютасымен – 5 554,6 млрд теңгені құрады.

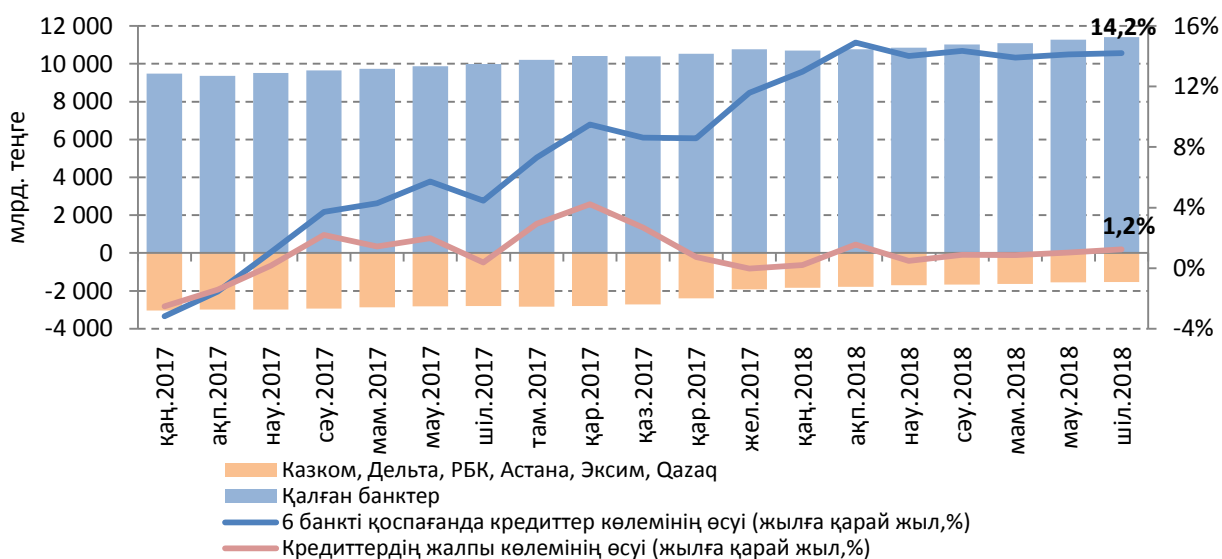
Банктік емес заңды тұлғалардың ұлттық валютамен мерзімді депозиттері бойынша орташа алынған сыйақы мөлшерлемесі 7,0%-ды (2017 жылғы желтоқсанда – 8%), жеке тұлғалардың депозиттері бойынша – 11,3% -ды (11,7%) құрады.

6. 2018 жылғы шілденің соңындағы жағдай бойынша кредит нарығы

Банктердің экономиканы кредиттеу көлемі 2018 жылғы шілденің соңында 12 950,7 млрд теңгені құрады (бір айда 0,9%-ға ұлғаю). Лицензиясы кері қайтарылған немесе тоқтатылған, сондай-ақ балансты тазалау нәтижесінде өздерінің активтерін есептен шығарған банктерді қоспағанда, кредиттік портфельдің жылдық өсуі 2018 жылғы шілдеде 14,2% болды (7-график).

Ұлттық валютамен кредиттердің көлемі бір айда 9 815,1 млрд теңгеге дейін 1,5%-ға ұлғайды. Олардың құрылымында заңды тұлғаларға кредиттер 0,7%-ға, жеке тұлғаларға кредиттер 2,3%-ға ұлғайды. Шетел валютасымен кредиттердің көлемі 3 135,6 млрд теңгеге дейін 0,7%-ға азайды, оның ішінде заңды тұлғаларға кредиттер 0,7%-ға, жеке тұлғаларға – 1,1%-ға төмендеді. Теңгемен кредиттердің үлес салмағы шілденің соңында 75,8%-ды құрады (2018 жылғы маусымда - 75,4%).

7-график. Банктердің экономикаға кредиттерінің серпіні

Узак мерзімді кредиттердің көлемі бір айда 11 178 млрд теңгеге дейін 1,8%-ға ұлғайды, ал қысқа мерзімді кредиттердің көлемі 1 772,8 млрд теңгеге дейін 4,0%-ға азайды.

Шағын кәсіпкерлік субъектілерін кредиттеу 3 038,9 млрд теңгені (экономикаға кредиттердің жалпы көлемінен 23,5%) құрады.

Салалар бойынша бөлінген банктердің экономикаға кредиттерінің ең қомақты сомасы сауда (жалпы көлемдегі үлесі – 14,5%), өнеркәсіп (14,2%), құрылыс (6,1%), ауыл шаруашылығы (4,8%) және көлік (4,8%) сияқты салаларға тиесілі.

Шілдеде берілген кредиттердің көлемі бір айда 12,6%-ға азайып, 1 155,2 млрд теңге болды. Олардың құрылымында теңгемен берілген кредиттер 93% болды. Қысқа

мерзімді кредиттер беру бір айда 618,1 млрд теңгеге дейін 8,8%-ға, ұзақ мерзімді – 537,1 млрд теңгеге дейін 16,5%-ға азайды.

2018 жылғы шілдеде банктік емес заңды тұлғаларға ұлттық валютамен берілген кредиттер бойынша орташа алынған сыйақы мөлшерлемесі 12,4% (2017 жылғы желтоқсанда – 13,2%), жеке тұлғаларға – 18,4% (19,2%) болды.

2018 жылғы қаңтар-шілдеде банктер 7,2 трлн теңге сомаға кредиттер берді, бұл өткен жылғы осындай кезеңге қарағанда 27,5%-ға немесе 1,6 трлн теңгеге көп, оның ішінде ұзақ мерзімді кредиттер 37,8%-ға немесе 909,5 млрд теңгеге, қысқа мерзімді – 19,9%-ға немесе 648,3 млрд теңгеге ұлғайды.

7. 2018 жылғы қаңтар-шілдедегі төлем жүйелері

2018 жылғы 1 тамыздағы жағдай бойынша Қазақстан Республикасының аумағында 19 төлем жүйесі, оның ішінде Ұлттық Банктің төлем жүйелері, ақша аудару жүйелері, төлем карточкаларының жүйелері мен өзге де төлем жүйелері жұмыс істейді.

2018 жылғы қаңтар-шілдеде Ұлттық Банктің төлем жүйелері (Банкаралық ақша аудару жүйесі мен Банкаралық клиринг жүйесі) арқылы 472,3 трлн теңге сомаға 23,9 млн транзакция жүргізілді (2017 жылғы ұқсас кезеңмен салыстырғанда төлемдердің саны 22,4%-ға ұлғайды, төлемдер сомасы 5,2%-ға азайды). Орташа алғанда, бір күн ішінде аталған төлем жүйелері арқылы 3,3 трлн теңге сомаға 168,0 мың транзакция жүргізілді.

2018 жылғы қаңтар-шілдеде Қазақстан эмитенттерінің төлем карточкаларын пайдалана отырып жүргізген операцияларының көлемі 10,3 трлн теңге сомаға 403,8 млн транзакцияны құрады (2017 жылғы осыған ұқсас кезеңмен салыстырғанда транзакциялардың саны 66,8%-ға, сомасы – 43,8%-ға ұлғайды). Қазақстан эмитенттерінің төлем карточкаларын пайдалана отырып жүргізген операцияларының жалпы құрылымында қолма-қол ақшасыз жасалған төлемдер санының үлесі 62,3%-ға дейін (2017 жылғы қаңтар-шілдеде – 45,6%-ға) өсті, қолма-қол ақшасыз жасалған төлемдер көлемінің үлесі 28,8%-ға (19,4%-ға) дейін ұлғайды.

2018 жылғы 1 тамыздағы жағдай бойынша Қазақстан Республикасында төлем карточкаларының шығарылымын 24 банк пен «Қазпочта» АҚ жүзеге асырды. 2018 жылғы 1 тамыздағы жағдай бойынша төлем карточкаларына қызмет көрсету желісі төмендегідей: 9,9 мың банкомат, 134,3 мың POS-терминал, 599 банк дүңгіршегі болды. 2018 жылғы 1 тамызда Қазақстанда төлем жасауға төлем карточкаларын қабылдайтын 75,7 мың сауда кәсіпорны жұмыс істеді, бұл 2017 жылғы 1 тамыздағы олардың санынан 3,8%-ға асты.

2018 жылғы қаңтар-шілдеде халықаралық ақша аударымы жүйелері арқылы жіберілген ақша аударымдарының жалпы көлемі 366,2 млрд теңге сомаға 1,7 млн аударымды құрады. 2017 жылғы ұқсас кезеңмен салыстырғанда ақша аударымдары көлемінің өсуі 43,7%-ды құрады. Жөнелтілген аударымдардың жалпы көлемінен Қазақстаннан тыс жерлерге транзакциялардың жалпы санынан 89,2% (1,5 млн транзакция) және жалпы сомасынан 88,0% (322,3 млрд теңге) жіберілді. Қазақстан бойынша ақша аударымы жүйелері арқылы ақша аударымдарының жалпы санынан 10,8% (0,2 млн транзакция) және жалпы сомасынан 12,0% (43,9 млрд теңге) жүргізілді.

Осы кезеңде шетелден халықаралық ақша аударымдары жүйелері арқылы 186,6 млрд теңге сомаға 0,8 млн транзакция алынды.

8. 2018 жылғы шілдедегі банк секторы

2018 жылғы 1 тамыздағы жағдай бойынша Қазақстан Республикасының банк секторында 32 банк жұмыс істейді.

Банк секторының жиынтық активтері 2018 жылғы 1 тамызда 24 267,0 млрд теңгені (ұлғаю жылдың басынан бері 0,5%-ды) құрады. Активтердің құрылымында ең көп үлесті

кредиттер – 51,4%, бағалы қағаздар портфелі – 17,9%, қолма-қол ақша, аффинирленген бағалы металдар мен корреспонденттік шоттар – 14,8% иеленді.

90 күннен астам мерзімі өткен берешегі бар кредиттер (NPL) 1 186,0 млрд теңгені немесе несие портфелінің 8,79%-ын құрады.

Несие портфелі бойынша провизиялар 1 877,5 млрд теңге немесе несие портфелінің 13,9%-ы (2018 жылдың басында – 2 126,4 млрд теңге немесе 15,6%) мөлшерінде қалыптасты.

Банк секторының жиынтық міндеттемелерінің мөлшері 2018 жылғы 1 тамыздағы жағдай бойынша 21 397,8 млрд теңгені (жылдың басынан бастап ұлғаюу 1,3%-ды) құрады. Банктер міндеттемелерінің құрылымында ең жоғары үлесті клиенттердің салымдары – 80,4%-ды, айналысқа шығарылған бағалы қағаздар – 5,8%-ды, басқа банктерден және банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдардан алынған қарыздар – 2,9%-ды иеленеді.

Жиынтық міндеттемелерде банктердің Қазақстан Республикасының бейрезиденттері алдындағы міндеттемелері 2018 жылдың басымен салыстырғанда 5,56%-дан 5,47%-ға дейін (1 127,7 млрд теңгеге дейін) төмендеді.

2018 жылғы 1 тамыздағы жағдай бойынша банк секторының жиынтық меншікті капиталы 2018 жылғы қаңтар-шілдеде 5,3%-ға азайып, 2 869,2 млрд теңге болды.

Таза пайда (ағымдағы кірістердің ағымдағы шығыстардан асып кетуі) 368,8 млрд теңгені құрады.

Екінші деңгейдегі банктердің таза пайыздық маржасы және пайыздық спрэдi 2018 жылғы 1 тамыздағы жағдай бойынша тиісінше 5,18% және 4,20% болды.

9. 2018 жылғы шілдедегі сақтандыру секторы

2018 жылғы 1 тамыздағы жағдай бойынша сақтандыру секторында 32 сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы жұмыс істейді.

Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдары активтерінің жиынтық көлемі 2018 жылғы 1 тамызда 985,5 млрд теңге (жылдың басынан бері 6,5%-ға өсу) болды.

Сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарының міндеттемелері жыл басынан бері 539,3 млрд теңгеге дейін 5,0%-ға ұлғайды.

Қолданыстағы сақтандыру және қайта сақтандыру шарттары бойынша қабылданған міндеттемелердің орындалуын қамтамасыз ету үшін сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдары қалыптастырған сақтандыру резервтерінің көлемі жыл басынан бері 484,7 млрд теңгеге дейін 5,2%-ға өсті.

Меншікті капитал 446,2 млрд теңге (жыл басынан бері 8,4%-ға өсу %) болды.

Сақтандыру сыйлықақылары 2018 жылғы 1 тамыздағы жағдай бойынша 2017 жылғы осындай көрсеткішпен салыстырғанда 245,2 млрд теңгеге дейін 3,8%-ға ұлғайды, олардың ішінде тікелей сақтандыру шарттары бойынша қабылданған сақтандыру сыйлықақыларының көлемі 216,7 млрд теңге болды.

2018 жылдың жеті айының қорытындысы бойынша «өмірді сақтандыру» саласы бойынша сақтандыру сыйлықақылары 2017 жылдың осындай кезеңімен салыстырғанда 43,5 млрд теңгеге дейін 14,8%-ға ұлғайды. Жиынтық сақтандыру сыйлықақыларында «өмірді сақтандыру» саласы бойынша жиналған сақтандыру сыйлықақыларының үлесі 2017 жылғы 1 тамыздағы 16,1%-бен салыстырғанда 17,7% болды.

Қайта сақтандыруға берілген сақтандыру сыйлықақыларының көлемі 65,9 млрд теңгені немесе сақтандыру сыйлықақыларының жиынтық көлемінің 26,9%-ын құрады. Қайта сақтандыруға берілген сақтандыру сыйлықақыларының 80,9%-ы Қазақстан Республикасының бейрезиденттеріне қайта сақтандыруға берілді.

2018 жылдың басынан бастап жүргізілген сақтандыру төлемдерінің жалпы көлемі (қайта сақтандыруға қабылданған шарттар бойынша жүзеге асырылған сақтандыру

төлемдерін шегергенде) 44,2 млрд теңге болды, ол 2017 жылдың осындай кезеңінен 0,2%-ға көп.

10. 2018 жылғы қаңтар-шілдедегі зейнетақы жүйесі

Салымшылардың (алушылардың) зейнетақы жинақтары 2018 жылғы қаңтар-шілдеде 791,6 млрд теңгеге (10,2%) ұлғайып, 2018 жылғы 1 тамыздағы жағдай бойынша 8 572,3 млрд теңгені құрады.

2018 жылғы 1 тамызда 3 198,0 млрд теңге болған зейнетақы активтерін инвестициялаудан «таза» кіріс 2018 жылғы қаңтар-шілдеде 423,1 млрд теңгеге ұлғайды.

Міндетті зейнетақы жарналары бойынша салымшылардың жеке зейнетақы шоттарының саны (зейнетақы жинақтары жоқ ЖЗШ-ны есептегенде) 2018 жылғы 1 тамызда 9,7 млн шотты құрады.

2018 жылғы қаңтар-шілдеде зейнетақы төлемдерінің сомасы 110,9 млрд теңгені құрады.

2018 жылғы 1 тамызда БЖЗҚ жиынтық инвестициялық портфелінің негізгі үлесі, бұрынғыша ҚР мемлекеттік бағалы қағаздары және ҚР эмитенттерінің корпоративтік бағалы қағаздары (зейнетақы активтерінің жалпы көлемінің тиісінше 47,4% және 24,5%).

11. Экономиканың нақты секторы кәсіпорындарына жүргізілген 2018 жылғы 2-тоқсандағы мониторинг нәтижелері туралы

Экономиканың нақты секторындағы 2018 жылғы 2-тоқсандағы ахуалды бағалау мақсатында 2018 жылғы шілдеде кәсіпорындарға кезекті мониторинг жүргізілді. Ел экономикасының негізгі салаларын көрсететін мониторингке қатысушы кәсіпорындардың саны 2018 жылғы 2-тоқсанда 3 057 болды, оның ішінде орта және ірі кәсіпорындар – 1 523. Кәсіпорындар мониторингінің нәтижелері экономиканың нақты секторындағы **оң үрдістердің сақталуын** көрсетіп отыр, олар алдыңғы тоқсанда да байқалды.

2018 жылғы 2-тоқсанда жалпы алғанда нақты сектор бойынша дайын өнімге сұраныс ұлғайды, диффузиялық индекс³ (ДИ) 53,3 болды. Тауар өндіру секторында сұраныс қызмет көрсету секторына қарағанда көп өсті (тиісінше ДИ=54,6 және 52,1). Дайын өнімге бағаның өсуі іс жүзінде өткен тоқсандағы қарқынды жалғасты (ДИ = 57), ал шикізат пен материалдар бағасының өсу қарқыны (ДИ = 66,2) айтарлықтай баяулады.

2018 жылғы 3-тоқсанда кәсіпорындардың күтулері бойынша дайын өнімге сұраныстың өсуі (ДИ = 52,8) сақталады, ал дайын өнім және шикізат пен материалдар бағасының өсу қарқыны (тиісінше ДИ=53,7 және 62,5) баяулайды.

2018 жылғы 2-тоқсанда инвестициялық белсенділік айтарлықтай өзгерген жоқ. Көптеген кәсіпорын меншікті қаражат есебінен негізгі және айналым қаражатын қаржыландырады (тиісінше 83% және 66,1%). Негізгі құрал-жабдықтарды қаржыландыру үшін банктік қарыздарды пікіртерім жасалған кәсіпорындардың 15,5%-ы пайдаланды, айналым қаражатын кәсіпорындардың 5,3%-ы пайдаланды.

2018 жылғы 2-тоқсанда кредит және бұрын ашылған кредит желісі арқылы кезекті транш алған кәсіпорындардың үлесі шамалы (2018 жылғы 1-тоқсандағы 17,9%-дан 16,7%-ға дейін) азайды. Банктердің кредиттері бойынша мерзімі өткен (90 күннен астам) берешегі бар кәсіпорындардың үлесі 2,9%-ды құрады. 2018 жылғы 3-тоқсанда кредит алу үшін 15,9% кәсіпорынның өтініш беруге ниеті бар.

Шетел валютасымен кредиттер бойынша орташа пайыздық мөлшерлеме деңгейі айтарлықтай төмендеді (2018 жылғы 1-тоқсандағы 7,5%-дан 7,0%-ға дейін), теңгемен кредиттер бойынша шамалы төмендеуі (13,4%-дан 13,2%-ға дейін) байқалады.

---

³ Диффузиялық индекс 50 деңгейінен жоғары (төмен) болған сайын көрсеткіштің өсу (түсу) қарқыны соншалықты жоғары (төмен) болады, 50 деңгейі өзгерістің болмауын білдіреді.

Толығырақ ақпаратты БАҚ өкілдері мына телефон бойынша алуына алады:
+7 (727) 2704 585
e-mail: press@nationalbank.kz
www.nationalbank.kz